

Clerus Sæcularis Et Regularis

Seu Decretalium Gregorij IX. Pont. Max. Liber III ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem expositus, In quo præcipuæ circa Materiam hujus Libri tertij, quæ tum in Theoria, tum in Praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & hororum solutionibus

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1726

VD18 13510800-001

§. IV. Qua ratione ab intestato succedant Consanguinei Collaterales?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75041](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75041)

Parentes pauperes, & in hac posthabeantur consanguineis collateralibus; nam illis po-

rius, quam istis succurrendum suadet pietas Parentibus debita.

S. IV.

Qua ratione ab intestato succedant Consanguinei Collaterales?

SUMMARIUM.

36. Ordo Successionis in Collateralibus.

37. Inter hos primum locum obtinent Fratres, qui succedunt in capita.

38. Horum liberi in stirpes, quando est ordo mixtus.

39. Quando simplex, in capita.

40 41. Quomodo succedant fratres consanguinei, & uterini?

42. 43. 44. Quomodo istorum Liberi?

45. An etiam succedant Legitimi tantum?

46. Illegitimi?

47. Legitimati?

48. 49. 50. 51. Quomodo succedant Collaterales ceteri?

36 **S** heredes Ascendentes, & Descendentes demortuus nullos reliquerit. 1. Et ante ceteros ad hæreditatem admittuntur Fratres, & Sorores defuncti germani, horumque liberi, exclusis fratribus, & fororibus consanguineis, & uterinis, *Auth. cessante C. de legit. hered. Auth. itaque C. communia de success. & Novell. 118. c. 3. Ratio est*, quia cum fratres germani duplici vinculo, agnationis per patrem, & cognationis per matrem defuncto conjuncti sint, meritò alijs fratribus in successione præferuntur; duo enim vincula fortiùs ligant, quàm unum. 2. Fratribus, aut fororibus germanis, seu ex utraque parte conjunctis non extantibus, ad hæreditatem vocandi sunt fratres consanguinei, & uterini, horumque liberi, exclusis omnibus alijs collateralibus, *Auth. post fratres C. de legit. hered. Novell. 118. c. 3. 7. his autem non existentibus*. 3. Si neque istorum aliqui, vel liberi illorum adsint, succedunt reliqui consanguinei gradu propinquiore, exclusis remotioribus, usque ad decimum gradum, vel etiam ultra, *Auth. post fratres cit. & Novell. 118. c. 3. in fin. & c. 4. His posit.*

37 **Q**uæritur 1. quomodo defuncto succedant fratres, vel sorores ejusdem germani, & horum liberi? R. distinguendo inter tres casus. Nam 1. si soli fratres hæredes sint, succedunt in capita, & æqualiter, ita, ut in tot partes dividenda hæreditas sit, quot intestatus reliquit fratres. *Auth. itaque C. communia de success. & Novell. 118. c. 3.*

38 2. Si præter fratres germanos adsint liberi ab aliquo defuncti fratre, vel sorore germana præmortua relictæ, illi succedunt in capita, isti in stirpes, ita, ut ijs tantum obveniat pars illa, quæ patri ipsorum, si superviveret, obtigisset. *Auth. cessante C. de legit. hered. Auth. itaque cit. Novell. 118. c. 3. Neque obest*, quòd gradu remotiores sint fratribus defuncti; quia repræsentant patris sui præmortui personam, & ideo fictione Juris in eodem gradu censentur cum fratribus, & fororibus superstitibus defuncti. Hoc tamen jus repræsentationis, & fictio ultra fratrum, & sororum filios, & filias, ut n. 35.

monui, non extenditur: conf. si ex aliquo fratre præmortuo superfint nepotes, & pronepotes, à ceteris fratribus, & fratribus liberis excluduntur, prout rectè notat Pirh. *bic n. 18.*

3. Si denique soli extant filij fratrum 39 utrimque conjunctorum, ipsis præmortuis, succedunt illi, exclusis agnatis, & cognatis, quamvis in eodem gradu secum extantibus, prout habetur *Auth. post fratres cit. & Novell. 118. c. 3.* Nec immeritò; quia frater defuncti, si superstes esset, eos excluderet. ergo etiam ejusdem filius, utpote qui fictione Juris subintrat in locum patris. De modo, quo in bonis Patruum succedunt hujusmodi filij fratrum præmortuorum, controversia est inter DD. Accursius, Bartolus, & alij eorum sectatores contendunt illos succedere in stirpes. Communior docet eos succedere in capita, & sic constitutum est à Carolo V. in *Comitijs Spirensibus Anno 1529. tit. Kapfersche Constitution. und Satzung wie Vriher oder Schwester Kinder etc.* quod confirmat etiam ratio; quia quando filij diversorum fratrum soli succedunt, tunc non repræsentant personam patrum suorum, sed proprio conjunctionis jure, sive ex propria persona ad hæreditatem Patruum vocantur, ergo cum illi sint æqualiter conjuncti, etiam æquales accipere debent hæreditatis partes.

40 **Q**uæritur 2. quomodo defuncto succedant fratres, & sorores ejusdem consanguinei, & uterini? R. distinguendo: Vel enim omnes sunt fratres consanguinei, vel omnes uterini, vel partim sunt consanguinei, partim uterini. Si omnes sunt consanguinei, omnes succedunt æqualiter in bona defuncti, undecunque illa provenierint. Idem dicendum, quando omnes sunt uterini.

Si partim sint consanguinei, partim uterini, non conveniunt DD. Communis sententia distinguit inter bona paterna, materna, & aliunde acquisita defuncto. In bona paterna juxta illam succedunt soli fratres consanguinei, in materna soli uterini, in aliunde acquisita, utrique æqualiter. Sumunt hoc ex *l. de emancipatis 13. c. de legit. heredib. ibi: Ex-*

Exceptis maternis rebus, in quibus, si de eadem matre fratres, vel sorores sint, eos solos vocari oportet.

41 Verum non minus probabilis est sententia, quæ sine distinctione fratres tam consanguineos, quam uterinos ad fratris sui defuncti hereditatem vocat. Ita Fachin. l. 6. contr. c. 5. Haun. tom. 1. tr. 5. à n. 514. P. König hic n. 17. P. Schmier p. 2. de success. hered. c. 2. n. 92. aliique non pauci, & non ignobiles DD. quod probant 1. ex Novell. 118. c. 3. §. his autem non existentibus, ubi fratres ex uno tantum parente conjuncti, sive per patrem, sive per matrem conjuncti sint, æqualiter vocantur ad hereditatem defuncti, neque fit discrimen bonorum, unde illa provenierint. 2. Quia postquam bona pervenerunt ad filios, desinunt esse paterna, vel materna, & efficiuntur bona fratris; ad bona autem fratris admittuntur fratres consanguinei, & uterini æqualiter. 3. Ex Adversariorum sententia sequeretur, quod consanguinei etiam cum germanis deberent admitti in bonis paternis, & uterini in bonis maternis, quos tamen constat à germanis penitus excludi.

Ad textum in contrarium allegatum expedita responsio est; dici enim potest cum P. König l. cit. Legem illam per Novell. cit. correctam fuisse.

42 Quæritur 3. quomodo defuncto succedant Liberi relicti à fratribus, & sororibus consanguineis, & uterinis? 3. cum distinctione; Vel enim ipsi soli hereditatem presentant, vel præter ipsos supersunt adhuc alii fratres, vel sorores defuncti. Si primum, ipsi Patruo defuncto succedunt in capita, ut rectè Pirh. hic n. 22. in fin. König n. 17. Ratio est, quia tunc succedunt, non jure representationis, sed proprio agnationis, vel cognationis.

43 Si secundum, videndum est, an fratres illi, vel sorores supersites defuncto sint conjuncti utrinque, an ex una duntaxat parte. Si utrinque conjuncti sint, liberi fratrum non germanorum supersites ad hereditatem Patruo sui jus nullum habent; quia neque illorum parentes jus aliquod habent, ut dictum est supra n. 36. Si conjuncti sint ex una duntaxat parte, liberi fratrum non germanorum supersites succedunt in stirpes juxta Auth. post fratres cit. Molin. D. 164. concl. 5. Pirh. hic n. 22. König n. 16.

44 Non improbabiler tamen Zœl. ff. de suis, & legit. hered. n. 38. hoc casu liberos fratrum non germanorum supersites, tanquam remotiores, omnino excludit, & totam hereditatem tribuit fratribus non germanis defuncti. Hinc disparitatem assignat inter fratrum germanorum liberos, & inter liberos fratrum non germanorum; quia priores ideo cum supersitibus fratribus defuncti germanis succedunt, quod jus representationis eos in pari cum illis gradu fictione Juris constituat: hoc autem jus representationis lo-

cum non habet in ijs, qui ex una solum parte conjuncti sunt, ut ipse quidem existimat colligi posse ex Novell. 127. c. 2. quæ solum de fratribus utrinque conjunctis loquitur.

Quæritur 4. an, & quod jus succedendi competat Fratribus Legitimis tantum, item illegitimis, & legitimatis?

Ad 1. Fratres legitimi tantum, si transeant in potestatem patris adoptantis, vel arrogantis, & ipsi sibi invicem succedunt, nisi ante mortem fratris adoptivi præcesserit emancipatio l. post consanguineos 2. §. parvi autem 3. ff. de suis, & legit. hered. & l. cum in adoptivis 10. §. sed ne 1. & §. fin. C. de adoption.

Ad 2. distinguendum est, an solum habeant communem patrem, an verò matrem communem. Si primum, nec sibi invicem, nec alijs succedunt. Stryck. de success. ab intest. dissert. 2. c. 1. §. 35. Clariss. P. Schmier p. 2. de success. hered. c. 2. n. 95. Ratio est, quia nec agnati sunt, nec cognati: non agnati; quia agnatio ex solis iustis nuptijs oritur §. si adversus ea 12. Inst. de Nupt. §. vulgò questos 4. Inst. de success. cognat. l. si spurius 4. ff. unde cognati. non cognati; quia cognatio per matrem contrahitur, quæ hic diversa ponitur §. vulgò questos cit. Si secundum, modò germani fratres legitimi non adsint, tum sibi invicem, tum cognatis per matrem succedunt. Stryckius l. cit. §. 36. P. Schmier n. 97. Ratio est, quia jus cognationis per matrem, quæ certa est, assequuntur. Estque in his perinde, sive ex eodem patre, sive ex diverso sint geniti; nam ex eodem patre geniti, cum ob defectum patris Legalis appellari germani nequeant l. si spurius cit. præ natis ex diverso patre quoad successorem in bona à fratre illegitimo relicta prærogativam non habent.

Ad 3. iterum distinguendum est, an legitimi sint per subsequens matrimonium, an per Rescriptum Principis. Si prius, succedunt fratribus suis etiam legitime natis; quia per omnia pro legitimis reputantur, ut declarabitur ex instituto libr. 4. tit. qui fil. legit. si posterius, sibi invicem quidem succedunt, non tamen fratribus legitime natis, nisi legitimi fuerint, antequam illi in rerum natura extiterint, vel alij fratres legitimi non extent. Stryck. l. cit. §. 40. & seqq. P. Schmier n. 98.

Quæritur 5. quomodo defuncto succedant cæteri Consanguinei laterales? 5. circa horum successorem sequentia notanda sunt.

1. Succedunt semper propinquiores, exclusis remotioribus: & quidem non in stirpes, sed in capita, si plures existant ejusdem gradus, ita, ut æqualiter inter ipsos secundum numerum personarum dividatur hereditas; quia in talibus sola cognatio, & propinquitas spectatur. Auth. post fratres cit. & Novell. 118. c. 3. §. 4.

2. Succedunt, solo graduum facto discrimine, non verò sexus, aut cognationis, vel agnationis: neque refert, utrum ex una solum

solùm parte, vel ex utraque conjuncti sint; nam si e.g. Titius ab intestato mortuus, alijs hæredibus propinquioribus non extantibus, duos reliquit Patruos, unum patri ejus conjunctum ex utraque, alterum ex una duntaxat parte, non minus succedet iste, quàm ille, & quidem in omnibus bonis, sive materna illa sint, sive paterna.

50 3. In horum successione locum non habet jus repræsentationis; quia hoc jus cit. *Novell. c. 3. §. hujusmodi* conceditur solis fratrum filijs, non verò eorum nepotibus, vel alijs collateralibus, ut jam supra est dictum. Hinc si defunctus habuerit duos Patruos, &

unus horum mortuus reliquerit filios, hi cum altero Patruo mortuo non succedunt.

4. Succedere possunt ab intestato usque ad gradum 10. secundum computationem Civilem, ut tradit Gloss. in *Auth. in successione C. de suis, & legit. hered.* vel ut complures DD. volunt, etiam ultra decimum gradum in infinitum, quam suam doctrinam colligunt ex *l. vacantia 4. C. de bon. vacant. & Novell. 118. c. 3. §. fm. & c. 4.* ubi omnes agnati, & cognati ad hæreditatem vocantur secundum gradus prærogativam, nulla facta restrictione ad certum gradum.

§. V.

Quomodo ab intestato succedat Uxor, Ecclesia, Fiscus, & alij &c.

SUMMARIUM.

52. 53. 54. 55. Quando sibi invicem succedant conjuges?

56. Quando Clerico Ecclesia?

57. Quomodo distribui debeant ejus bona, quæ Ecclesiæ cedunt?

58. Exceptiones.

59. Consuetudine induci potest, ut Beneficialia cedant Consanguineis.

60. 61. Quando Laico, vel Clerico succedat Fiscus?

62. Quis Peregrino succedat, quando is mortuus est intestatus?

52 **Q**uæritur 1. quando in bona mariti sui succedat Uxor, & vicissim uxori maritus? *¶* conjuges, secluso pacto dotali, consuetudine, & statuto, de Jure communi sibi invicem non succedunt ab intestato, nisi cum defuerit omnis alia parentum, liberorum, & propinquorum, seu collateralium consanguineorum naturalis, vel legitima successio; tunc enim præfertur conjux Fiscus, & omnia Conjugis bona, de quibus disponere poterat, & non disposuit, eidem cedunt *l. un. ff. unde vir, & uxor &c. & l. un. C. eod.*

53 Ad quod tamen duo requiruntur. 1. Ut inter illos fuerit verum, & legitimum matrimonium, etsi non consummatum; quia *nuptias non concubitus, sed consensus facit*, ut Ulpianus *l. nuptias 30. ff. de R. I.* notat. 2. Ut tempore mortis cohabitaverit marito suo; nam si divortium inter conjuges intercesserit, successio ista locum non habet: cujus ratio est, quia causa hujus successione est individua conjunctio, & societas maris, & feminae, quæ cessante, necessarium est, ut etiam vocatio ad successione cesset *arg. c. cessante 60. de appellat. Excipiunt aliqui cum Zoel. ff. unde vir, & uxor &c. n. 3.* si conjux superstes non dedit causam separationis, ac divortij; tunc enim putant jus successione eidem non denegandum.

54 Dixi, nisi cum defecerit omnis alia liberorum &c. successio: quod intelligendum est, si uxor habeat aliunde, quo vitam sustentet; nam si pauper illa sit, & nec dotem, nec aliunde habeat, ex quo vivat, etiam liberis existentibus, cum ipsidem, si non sint plures, quàm tres, succedit in quartam partem bonorum

mariti; si verò sint plures, in partem virilem, in *enim Kindts & Theil.*

Ubi tamen iterum tria sunt advertenda. 1. Quòd portio hæc matris, seu quarta non possit excedere 100. libras auri (libra auri conficit 72. solidos juxta *l. quotiescunque 5. C. de susceptor.*) plus enim, quàm 100. libras accipere non potest. 2. Quòd istius quartæ portione solus usufructus ad uxorem spectet, proprietate servata liberis, si qui extiterint; his autem deficientibus, etiam domino istius portione potietur, ut rectè König hic n. 19. 3. Quòd in hanc portionem, seu quartam computari debeat etiam id, quod uxori à marito relictum, vel donatum est: quæ omnia habentur *Auth. præterea C. unde vir, & uxor &c. Novell. 53. c. 6. & Novell. 117. c. 5.*

56 **Q**uæritur 2. quando, & in quibus bonis Clerico succedat Ecclesia, cui servivit? *¶* distinguendo inter bona, quæ Clericus obtinere potest; nam ut vidimus supra Tit. 25. n. 1. hæc triplicis generis sunt, videlicet Patrimonialia, Quasi patrimonialia, & Ecclesiastica. In Bonis Patrimonialibus, & Quasi patrimonialibus non succedit Ecclesia, nisi quando Clericus nullos alios hæredes reliquit, qui ad ipsius hæreditatem vocentur *c. sed hoc 1. b. tit.* In Bonis Ecclesiasticis facienda est distinctio; possidere enim Clericus potest bona Ecclesiastica immobilia, & mobilia. In Bonis Ecclesiasticis primi generis certi, & expediti Juris est, quòd nec Testamentaria, nec Legitimæ Successione fit locus, cum ea sint ipsius Ecclesiæ, non Clerici, ac pròinde extra ipsius defuncti bona, & hæreditatem. In Bonis secundi generis, seu ex redditibus Beneficij acqui-